

Ὁ Ἰησοῦς στὸν Ἰορδάνη (Schmemmann Alexander Protopresbyter (1921-1983))

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ἄγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Μάρκος περιγράφει ὡς ἑξῆς τὴ βάπτισι τοῦ Χριστοῦ:

Ἐγένετο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς

ἄφεςιν ἁμαρτιῶν. καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται, καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ’ αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν· ἦν δὲ ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον· καὶ ἐκήρυσσε λέγων· ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. Ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην· καὶ εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος εἶδε σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ Πνεῦμα ὡς περιστερὰν καταβαῖνον ἐπ’ αὐτόν· καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν· σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ ἠύδόκησα. (Μάρκ. 1, 4-11).

Όπως μπορούμε να διαπιστώσουμε, ο Ιωάννης όχι μόνο καλοῦσε τούς ανθρώπους να μετανοήσουν, ἀλλὰ ισχυριζόταν ἔτισης πὼς ἡ διδασκαλία του ἀποτελοῦσε προετοιμασία τοῦ δρόμου γιὰ κάποιον ἄλλο δυνατότερό του, γι' Αὐτὸν ποὺ δὲ θὰ βάπτιζε μόνο μὲ νερὸ ἀλλὰ μὲ τὸ ἅγιο Πνεῦμα. Ὄταν αὐτὸς ὁ «ἰσχυρότερός μου», ὅπως τὸν ἀποκαλεῖ ὁ Ιωάννης, ἦρθε στὸν Ἰορδάνη γιὰ νὰ βαπτιστεῖ κι αὐτὸς ἀπὸ τὸν Ιωάννη, ἡ στιγμὴ συνοδεύτηκε ἀπὸ μυστηριώδη γεγονότα ποὺ ἐπιβεβαίωσαν τὴν ἀλήθεια τῆς προφητείας τοῦ Ιωάννη, καὶ ἦταν σὰν νὰ ἔλεγε «μάλιστα, αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος, τὸν ἔρχομὸ τοῦ ὁποίου σὰς προανήγγειλα». Αὐτὴ ἡ σύντομη εὐαγγελικὴ ἱστορία συγκεντρώνει πολλὰ θέματα καὶ νήματα καὶ τὰ ὑφαίνει ὅλα

μαζί σ' ένα αδιάσπαστο όλο.

Πρώτο θέμα είναι ο Ιωάννης και το κήρυγμα μετανοίας και βαπτίσματος. Ο Ιωάννης ανήκει σ' αυτή την τάξη των πνευματικών ανθρώπων που ή κλήση τους είναι να αποκαλύψουν σε μία συγκεκριμένη κοινωνία και σε μία συγκεκριμένη ιστορική στιγμή την αδικία, τα ψέματα και το κακό που δηλητηριάζει αυτή την κοινωνία. Αποστολή έχει να προκαλέσει μία πνευματική και ήθικη κρίση που να έξαναγκάσει τους ανθρώπους να έξετάσουν το κακό, να τρομοκρατηθούν, και έτσι να έπιθυμήσουν την άπελευθέρωση. Το βάπτισμα είναι άκριβώς το σημείο της άπελευθέρωσης, μία θεμελιακή μεταβολή της ζωής, καθώς ο άνθρωπος καταδύεται στο νερό, που είναι σύμβολο της ζωής και ταυτόχρονα πηγή της ζωής, και σύμβολο καθαρμού και αναγεννητικής δύναμης. Μπορούμε συνεπώς να συμπεράνουμε από την εύαγγελική διήγηση πώς ή εμφάνιση του Χριστού και ή άρχή του κηρύγματός Του συνέπεσαν με την πνευματική και ήθικη κρίση της κοινωνίας, μία κρίση που ύποδαύλιζε τη μετάνοια και τη δίψα για άνανέωση.

Στενή σχέση μ' αυτήν την ήθικη κρίση είχε και το αίσθημα προσδοκίας που ύπήρχε για κάποιο έξαιρετικό γεγονός, καθώς και ο έρχομος κάποιου που θα έκπλήρωνε και θα όλοκλήρωνε το έργο του Ιωάννη, μεταμορφώνοντας το βάπτισμά του σε μυστικό βάπτισμα του άγιου Πνεύματος.

Η προσδοκία λοιπόν είναι το δεύτερο νήμα που διατρέχει την εύαγγελική ιστορία και γνωρίζουμε από τους άλλους εύαγγελιστές πώς κέντρο της ήταν ο έρχομος του Χριστού, δηλ. του Σωτήρα που είχε «έπαγγείλει» ο Θεός και είχαν προείπει οι προφητες της Παλαιάς Διαθήκης. Ο άπόστολος Λουκάς π.χ. μιλάει άμεσα γι' αυτό: «Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός...» (Λουκ. 3, 15). Έτσι ο έρχομος του Ἰησοῦ Χριστοῦ στον Ἰωάννη, στον Ἰορδάνη, ήταν ή εμφάνιση του «έπηγγελμένου» και «προοραθέντος», ή όλοκλήρωση και έκπλήρωση όλων των προφητειῶν που άφορούσαν τον Σωτήρα. Ο εύαγγελιστής Ματθαῖος έπιβεβαιώνει αυτή την έκπλήρωση: «ὁ δὲ Ἰωάννης διεκώλυεν αὐτὸν λέγων· ἐγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν· ἄφες ἄρτι· οὕτω γὰρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην...» (Ματθ. 3, 14-15).

Το τρίτο νήμα είναι ή βάπτισμα του Χριστού, ή κατάδυσή Του στα νερά του Ἰορδάνη από τον Ἰωάννη. Ἄν ὅμως Αὐτός είναι ο Σωτήρας, γιατί χρειάζεται να βαπτισθεῖ; Δέν είναι το βάπτισμα σύμβολο μετανοίας και έξαγνισμού; Όταν ὅμως ο Ἰωάννης έκφράζει αυτές τις άμφιβολίες, ο Ἰησοῦς άπαντᾷ με τη σταθερή άπαίτηση να βαπτισθεῖ, και ο Ἰωάννης συναινεί. Για αἰῶνες τώρα ή Έκκλησία θεολογεῖ πάνω σ' αυτή την κάθοδο, στην άυτοκένωση Αὐτοῦ που άναγνωρίζει ως Σωτήρα και Θεό,

θεολογεῖ πάνω στο νόημα τῆς συγκατάβασής Του γιὰ τὸν κόσμον, τὸ ἀνθρώπινο γένος καὶ γιὰ τὸν καθένα ἀπὸ μᾶς.

Τὸ τέταρτο καὶ τελευταῖο νῆμα ἀρχίζει ἀκριβῶς μετὰ τὴ βάπτισιν, μὲ τὴ σκοτεινὴ, μεταφορικὴ περιγραφὴ ἑνὸς περιστεριοῦ ποὺ μυστηριωδῶς ἐμφανίζεται πάνω στὸ Χριστὸ καθὼς Αὐτὸς ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ νερό, τὴ φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, καὶ τὰ λόγια: «καὶ ἰδοὺ ἀνεώχθησαν αὐτῷ οἱ οὐρανοὶ» (Ματθ. 3, 16).

Βλέπουμε πὼς ὄχι ἓνα, ἀλλὰ τέσσερα τουλάχιστον θέματα, τέσσερις διαστάσεις τοῦ εὐαγγελικοῦ γεγονότος ἐνώνονται σ' αὐτὴ τὴ χαρμόσυνη ἑορτὴ τῆς βάπτισιν τοῦ Κυρίου.

Πηγὴ: agiazoni.gr